

Sygn. akt III K 651/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie Wydział III Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Demianiuk – Dzik

Protokolant: stażysta Krzysztof Arasim

przy udziale Prokuratora: Radosława Kalarusa, Agnieszki Cwaliny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 7.10.2016r., 28.11.2016r.,

sprawy

B. K. (1)

c. A. i S. z d. Ł.,

ur. (...) w Z.

oskarżonej o to, że:

w dniu (...) roku w W., będąc odpowiedzialną za bezpieczeństwo i higienę pracy jako pracodawca, nie dopełniła wynikających stąd obowiązków, poprzez nie zapewnienie aby W. i S. K. odbyli właściwe szkolenie z zakresu Bhp, nie skierowanie w/w na badania lekarskie pozwalające stwierdzić, czy mogą wykonywać pracę na zajmowanych stanowiskach, nie przeanalizowanie oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą i nie poinformowanie w/w osób o występującym ryzyku zawodowym oraz nie zapewnienie, aby w/w osoby zostały zapoznane z dokumentacją (...) oraz instrukcjami stanowiskowymi przed rozpoczęciem pracy, przez co naraziła W. K. i S. K. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, przy czym na skutek opisanego wyżej zachowania w dniu (...) roku nieumyślnie spowodowała rozstrój zdrowia W. K. i S. K. na okres powyżej siedmiu dni

tj. o czyn z art. 220 § 1 kk w zb. z art. 157 § 3 kk z zw. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

P. W. (1)

s. K. i H. z d. W.,

ur. (...) w M.

oskarżonego o to, że:

w dniu (...) roku w W., będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy jako kierownik zmiany, nie dopełnił wynikających stąd obowiązków, poprzez dopuszczenie do pracy W. K. i S. K., nie zapoznanych z dokumentacją techniczno-rozruchową maszyny (...)171, dopuszczenie do pracy w/w osób bez uprzednich badań lekarskich pozwalających stwierdzić, czy nie posiadają przeciwwskazań do wykonywania pracy, dopuszczenie do wymiany oprzyrządowania przez w/w osoby w maszynie (...)171, przy niewyłączonych źródłach zasilania przez co naraził W. K. i S. K. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, przy czym na skutek

opisanego wyżej zachowania w dniu (...) roku nieumyślnie spowodował rozstrój zdrowia W. K. i S. K. na okres powyżej siedmiu dni

tj. o czyn z art. 220 § 1 kk w zb. z art. 157 § 3 kk z zw. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

przy zastosowaniu art. 4 § 1 kk:

I. oskarżoną B. K. (1) uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za to na podstawie art. 220 § 1 kk w zb z art. 157 § 3 kk w zw. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazuje oskarżoną, a na podstawie art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza jej karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. i art. 70 § 1 pkt 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. wykonanie wymierzonej oskarżonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby;

III. na podstawie art. 71 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. orzeka wobec oskarżonej karę grzywny w liczbie 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

IV. na podstawie art. 46 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. orzeka od oskarżonej nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego W. K. oraz pokrzywdzonego S. K. w kwocie po 2000 (dwa tysiące) złotych;

V. oskarżonego P. W. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 220 § 1 kk w zb z art. 157 § 3 kk w zw. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazuje oskarżonego, a na podstawie art. 220 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. i art. 70 § 1 pkt 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. wykonanie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 2 (dwóch) lat próby;

VII. na podstawie art. 71 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. orzeka wobec oskarżonego karę grzywny w liczbie 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

VIII. na podstawie art. 46 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. orzeka od oskarżonego nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego W. K. oraz pokrzywdzonego S. K. w kwocie po 1500 (tysiąc pięćset) złotych;

IX. na podstawie art. 627 kpk i art. 633 kpk zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonej B. K. (1) opłatę w kwocie 320 (trzysta dwadzieścia) złotych oraz kwotę 2278,59 zł (dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem pozostałych kosztów sądowych, a od oskarżonego P. W. (1) opłatę w kwocie 220 (dwieście dwadzieścia) złotych, zaś na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa pozostałych kosztów sądowych.

Sygn. akt III K 651/16

UZASADNIENIE

Na podstawie zebranego i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. K. (2) wraz z M. K. prowadziły firmę pod nazwą (...) s.c. przy ul. (...) w W. zajmującą się produkcją opakowań tekturowych. W firmie tej jako kierownik zmiany pracował P. W. (1). Od dnia (...) w firmie (...) pracę podjęli bracia S. i W. K.. Formalnie zostali zatrudnieni na podstawie umowy zlecenia, jednakże charakter i sposób wykonywania pracy wskazywał, iż umowa miała w istocie charakter umowy o pracę. Przed przystąpieniem do pracy W. K. i S. K. nie zostali poddani badaniom lekarskim oraz nie przeszli szkolenia z zakresu BHP. Bracia zostali skierowani do obsługi

maszyny do produkcji opakowań tekturowych (...) 171 bez wcześniejszego zapoznania z jej dokumentacją techniczno – ruchową. Pracę rozpoczęli o godz. (...) pozostając pod nadzorem P. W. (1), który polecił im, przed przystąpieniem do pracy, przeczytanie znajdującej się na maszynie etykiety dotyczącej zasad jej obsługi. Po zakończeniu produkcji jednej serii opakowań ok. godz. (...), na polecenie brygadzysty P. W. (2) i S. K. przystąpili do wymiany listwy separacyjnej w maszynie. Maszyna została wyłączona poprzez wyłączenie jedynie wyłączników krańcowych. Nie została odłączona od głównego zasilania, pomimo takiego obowiązku wynikającego z instrukcji obsługi. W tym czasie P. W. (1) dokonywał wymiany elementu wykrawającego, a bracia K. wymiany listwy separacyjnej. W czasie dokonywania tych czynności maszyna ruszyła i metalowa łapka znajdująca się przy listwie uderzyła W. i S. K., którzy znajdowali się wewnątrz urządzenia, przyciskając ich do listwy, po czym się zatrzymała. Widząc zaistniałą sytuację, znajdujący się w innym miejscu hali pracownik J. C. natychmiast podbiegł do maszyny i odłączył ją od głównego zasilania. Obaj bracia zostali zabrani do szpitala.

Na skutek powyższego zdarzenia W. K. doznał obrażeń ciała w postaci urazu klatki piersiowej po stronie prawej, złamania żeber III i IV po stronie prawej i II-IV po stronie lewej, które skutkowały rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni, zaś S. K. doznał obrażeń ciała w postaci urazu klatki piersiowej po stronie prawej oraz złamania żeber II-IV, stłuczenia płuca i krwiaka opłucnej, które skutkowały rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni.

Po wypadku została przeprowadzona w zakładzie kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, która wykazała nieprawidłowości przy technologii obsługi maszyny.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów: częściowo wyjaśnień oskarżonych B. K. (1) k. 301, 381, 616, P. W. (1) k. 305-305v, 381-382, 494-495, 616-617, protokołu oględzin k. 2-3, informacji ZUS k. 17, 25, umów zlecenia k. 20, 28, zeznań świadków: W. K. k. 43v, 149v, 273v, 403, 404, 617-620, S. K. k. 94v, 148v, 274v, 620-622, T. S. k. 39v, 402-403, 643-645, J. C. k. 49v, 401-402, 623-626, M. K. k. 276v, 437, dokumentacji medycznej k. 46 – 48, 97-98, 151-186, 188-220, karty wypadku k. 50-51, 58-59, dokumentacji fotograficznej k. 87-90, protokołu kontroli k. 103-105, dokumentacji techniczno – ruchowej k. 106-114, 281-289, instrukcji stanowiskowej k. 115-116, meldunku k. 135, nakazu k. 136-136v, wystąpienia k. 137, oświadczenia k. 138, ankiety k. 140-141, opinii sądowno – lekarskich k. 223-225, 226-228, opinii z zakresu BHP k. 239 -265, 270, 419-420, opinii biegłego z zakresu maszyn roboczych i urządzeń k. 444-461, 476-477, 494-495, protokołu oględzin oraz eksperymentu procesowego k. 488-489.

Oskarżeni B. K. (1) i P. W. (1) nie przyznali się do popełnienia zarzucanego im czynu i w postępowaniu przygotowawczym oraz po raz pierwszy przed Sądem złożyli wyjaśnienia. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy oskarżeni podtrzymali swoje stanowiska nie przyznając się do stawianego każdemu z nich zarzutu i odmówili składania wyjaśnień.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonych odnośnie przebiegu zdarzenia, do którego doszło w dniu (...) z udziałem W. i S. K.. Nie zasługują natomiast na wiarę wyjaśnienia oskarżonych, w których nie przyznają się do zarzucanego im czynu i nie czują odpowiedzialności za zaistniały wypadek przy pracy. Wyjaśnienia te są bowiem sprzeczne ze zgromadzonymi w sprawie dowodami w postaci zeznań pokrzywdzonych oraz dokumentów, w szczególności dokumentacji techniczno – ruchowej maszyny, z której wynika, że przy wymianie elementu dokonywanej przez braci K. maszyna winna być całkowicie wyłączona od zasilania, a każdy nowo zaangażowany pracownik do pracy przy maszynie musi być przeszkolony w zakresie podstawowym BHP oraz dokładnie zapoznany z rodzajem niebezpieczeństw, jakie mu zagrażają.

Sąd jako wiarygodne ocenił zeznania świadków W. i S. K.. Świadkowie opisali przebieg zdarzenia oraz obrażenia, jakich doznali w sposób, który najlepiej zapamiętali. Zrelacjonowali również jaki charakter miała ich praca podnosząc, że ich celem było uzyskanie umowy o pracę. Wskazali oni przy tym, że nie mają pretensji o to co się stało do oskarżonych i nie żywią wobec nich urazy. Sąd nie dopatrzył się zatem motywów, dla których świadkowie mieliby zeznawać niezgodnie z prawdą.

Sąd obdarzył również walorem wiarygodności zeznania świadka J. C. – pracownika firmy (...), który był obecny na hali produkcyjnej w chwili zdarzenia i zareagował na krzyk, gdy doszło do uderzenia pokrzywdzonych, spiesząc z pomocą. Zeznania świadka są logiczne, spójne i konsekwentne oraz korelują z zeznaniami pokrzywdzonych.

Podobnie należało ocenić zeznania świadka T. S.- specjalisty z zakresu BHP, który wykonywał czynności na miejscu zdarzenia po wypadku.

Sąd ustalenia faktyczne oparł na opiniach biegłego z zakresu medycyny, który wypowiedział się co do charakteru obrażeń doznanych przez pokrzywdzonych. Opinia ta została oceniona jako pełna i rzetelna. Tak samo należało ocenić opinię z zakresu BHP, w której biegły z Zakładu (...) Sp. z o.o. szczegółowo zanalizował przestrzeganie zasad BHP przez oskarżonych przy wykorzystywaniu maszyny, przy pracy której nastąpił wypadek, a swoje wnioski szeroko uargumentował.

Sąd swoje ustalenia oparł również na opinii biegłego z zakresu maszyn i urządzeń, który to dowód ocenił jako pełny, rzetelny i fachowy.

Ustaleniu stanu faktycznego służyły także dowody z dokumentów wskazane przy ustaleniu stanu faktycznego. Dowody te nie budziły żadnych wątpliwości Sądu.

Uwzględniając zebrany w sprawie materiał dowodowy i opierając się na dokonanej powyżej ocenie dowodów należy stwierdzić, iż obdarzone przez Sąd wiarą dowody wiążą się w logiczną całość i stanowią wystarczającą podstawę do uznania, iż oskarżeni popełnili zarzucane im czyny. Swoim zachowaniem wyczerpali zarówno przedmiotowe jak i podmiotowe jego znamiona.

Czyn zarzucany każdemu z oskarżonych wyczerpuje dyspozycję art. 220 § 1 kk w zb. z art. 157 § 3 kk w zw. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Przepis art. 220 § 1 kk stanowi, że karze podlega ten, kto będąc odpowiedzialny za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnia wynikającego stąd obowiązku i przez to naraża pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, zaś art. 157 § 1 kk przewiduje odpowiedzialność dla osoby, która powoduje naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, inny niż określony w art. 156 § 1, przy czym łagodniejszy wymiar kary kodeks przewiduje dla sprawcy, który działa nieumyślnie.

Pod pojęciem pracownik w rozumieniu art. 220 kk należy rozumieć każdą osobę fizyczną pozostającą w stosunku pracy, bez względu na to, czy stosunek ten nawiązany został na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Kluczowym zatem elementem definicji pracownika jest pozostawanie przez niego w stosunku pracy, o którym mowa w art. 22 § 1 kp. Należy przy tym podkreślić, że o tym, czy dana osoba pozostaje z zatrudniającym go podmiotem w stosunku pracy, czy też w innym stosunku zobowiązaniowym (powstałym np. na podstawie umowy zlecenia), decyduje charakter tego stosunku i treść zawartej umowy, nie zaś jej nazwa. Cechami charakteryzującymi stosunek pracy – wynikającymi *expressis verbis* z art. 22 § 1 kp – są odpłatne świadczenie pracy przez pracownika na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy. Doktryna prawa pracy dodaje do tego jeszcze takie cechy, jak osobiste świadczenie pracy przez pracownika, dobrowolność zobowiązania i obciążenie pracodawcy ryzykiem gospodarczym, produkcyjnym i osobowym. Należy przy tym wskazać, że ustawodawca w art. 22 § 1¹ kp ustanowił zasadę zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Oznacza to, że każde zatrudnienie noszące cechy stosunku pracy jest z mocy prawa traktowane jako zatrudnienie w ramach stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Regulacja ta jest szczególnie istotna w kontekście częstego zawierania pozornych umów cywilnoprawnych w celu obejścia przepisów, w szczególności tych dotyczących ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych. Wyraz temu dał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 grudnia 2005r. , I KZP 34/05 wskazując, że „przedmiotem ochrony są w normach zawartych w art. 220 k.k. prawa osoby pozostającej w stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p., a więc w takim stosunku, jaki - uwzględniając jego rzeczywiste cechy - jest lub powinien być nawiązany przez dokonanie jednej z czynności prawnych określonych w art. 2 k.p.”

Wynikający ze zgromadzonych w sprawie dowodów, w tym, w szczególności zeznań pokrzywdzonych charakter pracy wskazywał, że pomimo formalnego zawarcia z pokrzywdzonymi umów zlecenia wykonywali oni umowę w ramach stosunku pracy. Pracowali bowiem w określonych godzinach od (...) do (...) z pół godzinną przerwą. Swoją pracę wykonywali pod nadzorem brygadzisty i podlegali jego poleceniom.

W niniejszej sprawie niewątpliwie doszło do zaniechania przez oskarżoną B. K. (1) wypełnienia obowiązków pracodawcy w zakresie BHP, albowiem pokrzywdzeni W. K. i S. K. przed dopuszczeniem ich do pracy nie zostali przeszkoleni w zakresie przepisów BHP i nie przeszli badań lekarskich. Oskarżona nie przeanalizowała oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą i nie poinformowała pokrzywdzonych o istniejącym ryzyku zawodowym oraz nie zapewniła zapoznania ich z dokumentacją (...).

W ocenie Sądu również zachowanie P. W. (1) wyczerpało znamiona przypisanego mu czynu. Oskarżony bowiem jako brygadzista dopuścił do pracy osoby bez stosownych badań lekarskich oraz zapoznania się z dokumentacją (...) i wydał pokrzywdzonym polecenie wymiany oprzyrządowania maszyny nie stosując się przy tym do instrukcji obsługi, która nakazywała dokonywanie wymiany listwy separacyjnej przy całkowicie wyłączonym źródle zasilania. Oskarżony pomimo takiego obowiązku nie odłączył maszyny całkowicie od prądu i mając tego świadomość dopuścił do wymiany przez braci K. elementu maszyny, w sytuacji, gdy osoby te dokonywały tej czynności po raz pierwszy, bez wcześniejszego przeszkolenia stanowiskowego i z zakresu zasad BHP. P. W. (1) jedynie wstępnie przeszkolił nowych pracowników, co właściwie sprowadzało się do polecenia im przeczytania instrukcji obsługi znajdującej się na maszynie. Pokrzywdzeni nie zapoznali się przed przystąpieniem do pracy z rodzajem zagrożeń i nie posiadali doświadczenia w obsłudze tego rodzaju urządzenia, które z resztą było dość wysłużone.

Podnieść należy, że obsługa maszyn przemysłowych generujących duże ilości energii kinetycznej tworzy sama w sobie stan zagrożenia dla osób je obsługujących. Stąd też tworzone są stosowne zabezpieczenia, a obsługa tych maszyn obwarowana jest konkretnymi zasadami bezpiecznego użytkowania, aby zminimalizować ryzyko. Ma to szczególne znaczenie, albowiem nawet producent wskazuje na konieczność przeszkolenia w zakresie zasad BHP każdego nowo zaangażowanego do pracy przy maszynie pracownika oraz dokładnego zapoznania się z rodzajem niebezpieczeństw związanych z obsługą. Zgodnie z dokumentacją techniczno - ruchową dotyczącą przedmiotowej maszyny zabronione jest jej naprawianie, konserwacja i zdejmowanie osłon bez wcześniejszego odłączenia jej od źródła zasilania, nawet gdy maszyna jest w postoju i na otwartych krańcówkach, zaś przy wymianie deski separacyjnej czym zajmowali się pokrzywdzeni, konieczne jest wyłączenie maszyny wyłącznikiem głównym i zakręcenie powietrza. Stosowanie się do instrukcji obsługi maszyny i stosowanie zasad BHP pozwala na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia wypadku związanego z jej obsługą.

W niniejszej sprawie oskarżenie nie zachowali zatem podstawowych reguł ostrożności, co w oczywisty sposób zwiększało stopień niebezpieczeństwa związanego z obsługą maszyny. To zaś z kolei powodowało wzrost prawdopodobieństwa zaistnienia skutków, o których mowa w art. 220 kk. Niewątpliwie bowiem niekontrolowane poruszenie dużej maszyny, zasilanej elektrycznie, zawierającej liczne elementy niebezpieczne mogące uderzyć, przycisnąć człowieka (do czego z resztą w niniejszym przypadku doszło) powodowało bezpośrednie zagrożenie powstania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub nawet utratę życia przez pokrzywdzonych.

Oskarżona B. K. (1) wypełniła znamiona w/w przepisu dopuszczając do pracy nieprzeszkolonych, niezapoznanych z dokumentacją techniczno - ruchową maszyny i nie posiadających doświadczenia pokrzywdzonych w pierwszym dniu ich pracy. P. W. (1) zaś zrealizował znamiona tego czynu polecając braciom K. obsługę maszyny, a przede wszystkim wymianę elementu przy nieodłączonym całkowicie źródle zasilania, co było sprzeczne z zaleceniami producenta. Według bowiem dokumentacji techniczno - ruchowej maszyny, a także wniosków płynących z opinii biegłego z zakresu maszyn i urządzeń odłączenie maszyny od źródła zasilania przed przystąpieniem do wymiany elementu, czym zajmowali się pokrzywdzeni, było konieczne zwłaszcza, że pokrzywdzeni musieli wejść do środka maszyny i pozostawać w bezpośredniej bliskości z odsłoniętymi elementami roboczymi, co wiązało się z realnym i bezpośrednim niebezpieczeństwem dla ich zdrowia lub życia.

Powyższe znajduje również potwierdzenie w wynikach kontroli Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzonej po wypadku, podczas której stwierdzono, że przyczyną wypadku był brak szkolenia poszkodowanych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy – instruktazu stanowiskowego, nie zapoznanie poszkodowanych z instrukcją obsługi maszyny, niewyłączenie zasilania, w sposób określony w (...) przed przystąpieniem do wymiany elementów separacyjnych, tolerowanie przez osoby sprawujące nadzór stosowania niewłaściwej technologii.

Z opinii biegłego wynika, że przyczyną wypadku był brak doświadczenia pokrzywdzonych w obsłudze tego rodzaju maszyny i przypadkowe wywołanie jej ruchu w czasie zleconej wymiany deski separacyjnej. To z kolei doprowadziło do wypadku przy pracy będącego następstwem zaniedbań oskarżonych B. K. (1) jako pracodawcy i P. W. (1) – brygadzysty bezpośrednio nadzorującego pracę pokrzywdzonych. Osoby te nie dopełniły ciężących na nich obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i tym samym narazili W. i S. K. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

W tym miejscu należy podnieść, że podmiotem odpowiedzialności z art. 220 kk może być nie tylko pracodawca zawsze odpowiedzialny za bezpieczne i higieniczne warunki pracy, ale także brygadzysta, kierownik zmiany oraz każda osoba nadzorująca pracę innych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 grudnia 2012r. IV KK 216/12, KZS 2015/4/27 wskazał, że „dla objęcia kierownika, majstra, brygadzysty czy innej osoby kierującej pracownikami, obowiązkami w sferze bhp, w rozumieniu art. 212 k.p., nie jest konieczna żadna wyjątkowa forma, w szczególności obowiązki te nie muszą stanowić treści umowy o pracę lub innego źródła stosunku pracy, na podstawie którego osoba kierująca pracownikami jest zatrudniona, nie muszą także być włączone do zakresu czynności. Sam fakt pełnienia wobec pracowników funkcji kierowniczych czyni te osoby, jako osoby kierujące pracownikami, podmiotami obowiązków wymienionych w art. 212 k.p. Stąd też pracownik, któremu powierzono kierowanie pracą innych, z samej istoty sprawowanej funkcji jest zobowiązany do stałego czuwania nad tym, aby praca podległych mu pracowników przebiegała zgodnie z przepisami lub zasadami bhp. Podmiotem przestępstwa z art. 220 § 1 k.k. jest jedynie osoba odpowiedzialna za przestrzeganie bezpieczeństwa i higieny pracy, a więc może być nim nie tylko kierownik zakładu pracy, ale również każda inna osoba kierująca pracownikami (art. 212 k.p.), a nawet osoby pełniące funkcje kontrolne i nadzorcze z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, nawet jeżeli nie pozostają w strukturze organizacyjnej zakładu pracy.” Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 lutego 2013r. IV KK 216/12 LEX nr 1288762 „sam fakt pełnienia wobec pracowników funkcji kierowniczych czyni te osoby, jako osoby kierujące pracownikami, podmiotami obowiązków wymienionych w art. 212 k.p. Stąd też pracownik, któremu powierzono kierowanie pracą innych, z samej istoty sprawowanej funkcji jest zobowiązany do stałego czuwania nad tym, aby praca podległych mu pracowników przebiegała zgodnie z przepisami lub zasadami bhp. Podmiotem przestępstwa z art. 220 § 1 k.k. jest jedynie osoba odpowiedzialna za przestrzeganie bezpieczeństwa i higieny pracy, a więc może być nim nie tylko kierownik zakładu pracy, ale również każda inna osoba kierująca pracownikami (art. 212 k.p.), a nawet osoby pełniące funkcje kontrolne i nadzorcze z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, nawet jeżeli nie pozostają w strukturze organizacyjnej zakładu pracy. (...)”.

Na skutek zaniechań oskarżonych nastąpił wypadek przy pracy, w którym S. i W. K. doznali obrażeń ciała skutkujących rozstrojem zdrowia, jak wynika z opinii biegłego z zakresu medycyny, na okres powyżej siedmiu dni. Obrażenia, jakich doznali pokrzywdzeni pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z zachowaniem oskarżonych, którzy poprzez zaniedbania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dopuścili do obsługi maszyny niedoświadczonych i nieprzeszkolonych pracowników. Oskarżeni zatem na skutek niedopełnienia ciężących na nich obowiązków doprowadzili nieumyślnie do powstania u pokrzywdzonych rozstroju zdrowia na okres powyżej siedmiu dni co wypełnia znamiona z art. 157 § 3 kk w zw. z art. 157 § 1 kk.

Wymierzając oskarżonym karę, Sąd kierował się kryteriami wymienionymi w art. 53 § 1 i 2 kk. Czyny przypisane oskarżonym cechuje znaczny stopień społecznej szkodliwości. Oskarżeni swoimi działaniami godzili w dobro, jakim są

bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz zdrowie i życie człowieka. Naruszenie tych zasad powinno spotykać się z negatywnymi konsekwencjami w postaci kary. Sąd wymierzył zatem oskarżonej B. K. (1) karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 100 stawek dziennych po 20 złotych jedna stawka dzienna, zaś P. W. (1) karę 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 100 stawek dziennych po 10 złotych jedna stawka dzienna uznając, że są to kary adekwatne i sprawiedliwie do popełnionego przez nich czynu.

Kary te uświadomią oskarżonym naganność ich zachowania i skłonią do przestrzegania zasad prawa karnego, w tym w szczególności z zakresu dotyczącego stosunków pracy. Jest to o tyle istotne, że oskarżeni nadal są aktywni zawodowo, a B. K. (1) nadal prowadzi działalność gospodarczą o takim samym charakterze. Zwrócić należy uwagę, że z zeznań świadka S. K. wynika, że nawet po zaistnieniu wypadku przy pracy będącego przedmiotem niniejszego postępowania, nie zmieniły się zasady dotyczące obsługi maszyny w zakładzie oskarżonej oraz wymiany elementów. Nadal dokonywano jednoczesnej wymiany wszystkich elementów bez wyłączenia głównego źródła zasilania. Wyłączenie całkowite maszyny powodowałoby bowiem konieczność odrębnej wymiany poszczególnych elementów i dłuższy przestój maszyny, co odbiłoby się z kolei na czasie wykonywanej efektywnie pracy. Nie mniej niestosownie się do zasad obsługi maszyny zwiększa ryzyko dla pracowników. Dlatego też zasady bezpieczeństwa obowiązujące przy pracy tego typu urządzeń powinny być bezwzględnie przestrzegane, nawet kosztem uzyskania mniejszej wydajności. Wymierzone oskarżonym kary unaoczniają im nieopłacalność sprzecznego z prawem zachowania i skłonią do stosowania w dalszej pracy zawodowej zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, co z pewnością przyczyni się do zminimalizowania występowania wypadków przy pracy w przyszłości. Zakreślony przez Sąd okres próby pozwoli na zweryfikowanie pozytywnej prognozy postawionej wobec każdego z oskarżonych.

Sąd na podstawie art. 46 § 2 kk zasądził od oskarżonych na rzecz każdego z braci K. nawiązkę mając na względzie skutki, jakie wypadek spowodował u pokrzywdzonych. Osoby te bowiem były hospitalizowane, a następnie przebywały na zwolnieniu lekarskim, co uniemożliwiało im wykonywanie w tym czasie pracy zarobkowej. Doznane zaś obrażenia ciała wywołały ból i cierpienie powodujące konieczność leczenia, w tym, jak w przypadku S. K., nawet konieczność zabiegu operacyjnego. Jak wynika z zeznań pokrzywdzonych do dziś odczuwają oni skutki tego zdarzenia, który dają im dyskomfort w codziennym życiu. Stąd w ocenie Sądu przyznane nawiązki stanowią rekompensatę dla pokrzywdzonych, a wobec oskarżonych będą miały dodatkowe działanie wychowawcze.

Sąd w oparciu o art. 627 i 633 kpk zasądził od oskarżonych koszty sądowe, na które składają się opłata od wymierzonych kar oraz wydatki poniesione przez Skarb Państwa w toku postępowania.

Z tych wszystkich względów i w oparciu o powołane wyżej przepisy Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.